

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egy évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Fél évre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok Árkedezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A kisiparosok sérelmei.

Az már elvitázhatatlan tény, hogy ipartörvényünk tizenkét évi érvényben léte alatt a kisiparos osztály helyzete nem javult.

Hogy ezen változás álljon be, ideje kissé a gyakorlati téren mozogni!

Le kell térni a paragrafusok és teoriák mezejéről, az időt ne az ipartörvény „revízió”-jának meddő sürgetésével s fejtegetésével töltse kisiparosaink, hanem főként gyakorlati alapra helyezkedjenek s oly sérelmek orvoslását sürgessék, melyek tényleg fennforognak, mert törvényhozási szabályozásuk hiányzik.

Ilyen mindjárt az ipari szakoktatás kérdése! A szakoktatás helyes szervezése tekintetik az iparos osztály legfőbb érdekének.

Számos szakember nem azon nézetben van, hogy a kisipar csak mint műipar bír létjogosultsággal. Ha talán némileg tulzott is ez állítás, a szakoktatás a kisipar létével szoros kapcsolatban van. A mai iparos tanoncz-iskolák nem szakiskolák, hanem népoktatási törvényünk házagos végrehajtása folytán ismétlődő iskolák jellegével bírnak s ma legjobb akarat mellett sem képesek másra, minthogy az elemi ismereteket csepegtessék a folyton mulasztó inasok fejébe.

A tanoncz-iskola nem szakiskola, a szakiskola — a mi meg van — még tulságosan iskola s a ki oda bejut, ritkán gyarapítja a kisiparos osztályt, hanem elmegy a nagy iparoshoz.

E kérdés megérdemli a tanultabb iparosok részéről hozzájárulást.

Az is tény, hogy a képzetlen segédek miatt folytonos a panasz, melyet kivált a vidéki kisiparos osztály érdekében okvetlenül rendbe kell végrehozni. S a kormány a segéd rajztanfolyamok stb. módjára a legszélesebb mérvben kell gondoskodni a segédek szakszerű gyakorlati kiképzéséről, mert ezek hiánya lehetetlenül teszi a kisiparos számára oly ritkán kínálgató versenyviszonyok kihasználását.

Méltó a foglalkozásra a vándoripar és házalási ügy is!... Ezt sajnos majd harminczéves újabb alkotmányos éránk alatt sem bírták rendezni s ma is azon anomália áll fenn, hogy egy abszolút időkből fennálló pátens szolgáltszínormértékül, holott Németországban, Ausztriában szabályozva van ez ügy. Nálunk minden kereskedelmi és iparkamara testület, a kereskedő-osztály követelte a törvényhozási intézkedést. Ez feltétlen szükséges, mert az egyes városok által alkotott házalás eltiltási szabályrendelet kevés. A városok nagy részében nincs is s a végrehajtás és ellenőrzés gyarlósága miatt ott is hatálytalanul válik a hol van.

Hogy ezen visszaélések hatása alatt a vidéki kisiparos jobban szynlódik, mint a nagyvárosi — kétségtelen.

A fegyenczipar elleni panasz szintén orvoslásra vár, az már kétség alá sem jön!... A fegyenczipar tényleg terjedőben van s egyik fegyházban már könyvnyomda is van, mészárszék stb. Az állam tehát versenyez saját adózáival. Rendezendő e dolog, hogy az állam, illetve a modern börtörendnek érdekeivel is összefüggőkérdés mindkét fél megelégedésére oldassék meg.

Szóval eljött az ideje, nemcsak örökké hangoztatni a kisiparosok sorsán való javítást, hanem tenni is már végre határozott rendszabályokat a czél elérésére.

Az iparosok vezetői pedig jól teszik, ha szakadatlan agitálnak és írnak e kérdésekben, amíg végre fáradozásait siker fogja koronázni. Egy-egy memorandum benyújtásával sokra nem meunek, hamar feledékenységbe merül az efféle.

Politikai hir.

A kvóta emelése ellen. Hevesmegye átiratához a kormány erőlködése dacára a hazafias törvényhatóságok közgyűlése dicséretes lelkesedéssel csatlakoznak. Ugyanaz nap, mikor Torontalmegye meghozta obskurus határozatát, Sopronmegye tiltakozott a kvóta emelése ellen. Határozta, hogy Hevesmegyéhez hasonlóan, szintén feliratot intéz a képviselőházhoz.

A krétai háború.

A hatalmak tanácskozása.

Bécs, febr. 22.

A hatalmak még egyre tanácskoznak Kréta jövődő sorsáról. A nézetváltás különösen két lényeges pontban az összes hatalmak egyetértésére vezetett; egyik az, hogy Kréta semmi szín alatt nem lehet a görög, a másik pedig, hogy a sziget Törökország területi épségének fenntartásával, vagy szabatosabban kifejezve, a szultán szuverenitásának fenntartásával, autonóm szervezetet fog kapni.

Páris, febr. 23.

A Gaulois-nak azt telegrafálják, hogy Londonból a nagyhatalmak felszólították Görögországot, hogy negyvennyolc óra leforgása alatt üritse ki Krétát. A görög kormány azt válaszolta, hogy csak úgy áll rá erre a követelésre, ha a hatalmak Kréta autonómiáját kezességet vállalnak.

Az elszánt görögök.

Athén, febr. 24

A helyzet rendkívül komoly és a nép annyira izgatott, hogy a kormány oly intézkedéseket kénytelen tenni, a melyeknek következményei beláthatatlanok. Az utcák zsufolya vannak tüntetőkkel, a kik a nagyhatalmakat szidják és átkozzák. Szitkozódásaikban leggyakrabban fordulnak elő a Németország és melint szavak.

Delyannis miniszterelnök palotájának erkélyéről rendkívül izgatott beszédet intézett a néphez, aztán miniszteri tanácskozáson elnökölt, melyben egy **czirkáló hajó elküldését** határozták el. A miniszteri tanácskozás után a tengerészetiügyi minisztert a királyhoz hívták. A királyi palotából a miniszter egyenesen a táviróhivatalba ment és utasításokat telegrafált a görög hajók admirálisának.

Kréta jövője.

Bécs, febr. 22.

A hatalmak eddig 3 pontban egyeztek meg:

1. Krétában más kormányrendszert honosítanak meg.
2. Kréta semmi esetre sem lesz görög tartomány.
3. Autonóm közigazgatása lesz.

Az autonómia milyenségére nézve még folynak a tárgyalások. Semmi esetre sem lesz amolyan formális, csupán látszólagos autonómia. Meglehet, hogy Kréta époly önálló lesz, a milyen Samos szigete.

Bécs, febr. 21.

A „Pol. Corr.” jelenti Párisból: A szultán már hozzájárult a hatalmak ama javaslatához, hogy **Kréta teljes autonómiát kapjon.**

Páris, febr. 23.

Itteni diplomáciai körökben is megerősítik a hatalmak azon elhatározását, hogy Krétát teljes autonómiával fogják fölruházni. Az angol javaslat nem részletesen kidolgozott tervet foglal magában, hanem csak indítványozza elyben az önkormányzatot, mit a hatalmak el is fogadtak. A megvalósítást későbbi időkre tartják fenn.

Politikai körökben erősen hisznek benne, hogy **Görögország lemond a további ellenállásról és csapatait és hajóhadát Krétából visszavonja.**

A hatalmak hajóhada.

Azokról a hajókról, a melyeket a nagyhatalmak a krétai vizekre küldtek, az egyik orosz lap nagyon érdekes cziket közöl, melyből a következő érdekes részleteket közölhetjük:

Kanea megszállásakor ott volt Oroszország részéről az „I. Miklós császár” páncéloshajó s a „Groszjaszki” nevű ágyúnaszád; Andrejev tengernagy lobogója alatt ott voltak a „II. Sándor császár”, a „Navarin” s a „Sissoj Volikij” páncéloshajók, a „Vjesznik” nevű czirkáló és a „Laporose” nevű ágyúnaszád.

A angol flotta Harrys tengernagy parancsnoksága alatt nyolc hajóból állt, és pedig a „Revenge”, „Barfleur” s „Trafalgar” nevű első osztályú páncéloshajókból; a „Scout”, „Fearless” és „Nimph” nevű ágyúnaszádokból, a „Dragon” és „Tune” nevű torpedónaszádokból. Az összes angol hajók legénysége 2500-ra rug. Azonkívül Harrys admirálisnak még a „Rodney” és „Camperdown” páncéloshajók is rendelkezésére állnak, a melyek jelenleg a navarini öbölben horgonyoznak.

A francia flotta admirális parancsnoksága alatt három páncél nélküli hajóból áll, ugymint „Suchet”, „Wattignies” 700 tengerésszel, azonkívül az „Admiral Charner” és „Trond” nevű páncélosok 570 tengerésszel. Ausztria Magyarországot a „Mária Terézia császárnő és királynő” nevű páncélos s a „Sebenico” torpedónaszád képviseli. Az elsőnek nyolc ágyúja és négyszáz matróza van.

Olaszországot az „Etna” nevű páncélos képviseli, melynek fedélzetén 308 tengerész és hat ágyú van.

Németországi hajói közül lenn van az „Augusta császárné” nevű páncélos, míg a „Gefion” nevű czirkáló utban van Kréta felé.

Azonkívül Anglia Maltáról odarendelte a „Harrier”, „Dryad” és „Blazer” nevű ágyúnaszádokat, „Arden” torpedónaszádot és a „Ramilles” nevű admirális hajót.

Ausztria-Magyarország még lerendelte a „Stefánia” czirkálóhajót, a „Satellit” torpedóhajót s három torpedónaszádot.

Franciaország a „Dévastation” páncéloshajót és a „Rugeaud” czirkálóhajót.

Egy monster bünpör.

Ritka s a büntügyi judikatura terén esemény számba menő csoportos büntügyben hozott a csik-szeredai kir. törvényszék ítéletet 39 vádlott közül 33 felett, melynek kihirdetése f. év február 17-én volt!

Az ítélet alapját képező bűneset az 1892-ik évi országos képviselő-választások alkalmával történt Csik-Csicsó községében, a hol a lakosság egyrésze a vádhatóság álláspontja szerint megakadályozni igyekezett a kormányparti választóknak a választási szék helyre leendő menetelét, s a kirendelt oszondorség s katonaság többeknek halálát okozva, és sokat megsebesítve 39 embert — köztük 2 nőt — befogott, kik ellen a vizsgálat majdnem 5 éven keresztül folyt.

A befejezett hosszas vizsgálat és vádhatározatnak meghozatala után f. év február 10-én vette kezdetét a végtárgyalás, mely hat napi szakadatlan munka után ért véget.

Az ítélő bíróság László Géza elnöklő bíró; Kovács Lajos és Kozmuczka Péter szavazó és Bayler Kálmán pót-bíróból alakult meg, míg a jegyzői tisztelet Pildner Károly és Konecz Károly teljesítették.

A vádhatóságot Bartha Ignác kir. ügyész képviselte, e kiváló criminalista, ki hosszas és alapos tanulmányra valló vádindítványt terjesztett elő.

A védői tisztelet ifj. Molnár József; dr. Fejér Antal; dr. Kánya János és Cserő István ügyvédek teljesítették.

A közzétett kir. ügyész a btk. 165. §. uttköz és a 168. §. szerint minősülő és büntetendő hatósági elleni erőszak s a 175. és 176. §§-ban körülírt magánosok elleni erőszak büntetésének elkövetésével terhelte a vádlottakat és terjedelmes beszédében alapos jogász érveléssel fejtekte ki minden egyes vádlottra nézve a vizsgálat és főtárgyalás rendjén kiderített adatok alapján álláspontját.

A védők közül elsőnek ifj. Molnár József ügyvéd, volt országos képviselő tartotta meg lendülettel és szónokias beszédét, melyben az ügy elődöntésével figyelembe vevendő közhanglaltat s a cselekmény elkövetésének körülményeivel igen szépen és alaposan foglalkozott s inkább politikai szempontból nézte az ügyet, más elbírási alá esőnek deklarálta azt s részletesen fejtegette a vádbeli cselekmények tényálladékanak kelteit s azok criteriumait s végül azon okokat, melyek védenékre nézve ezen bűntények elkövetésének a lehetőségét is kizárják.

Dr. Fejér Antal ügyvéd objective véve az ügyet, azt csupán a criminalistika szempontjából nézte s a vizsgálat és végtárgyalás

bizonyítékok analízisébe bocsátkozva a bűntető perrendbe lefektetett bizonyítási tan alapján igyekezett kimutatni a vádhatóság részéről emelt büntények feunforgásának lehetlenségét, különös sulyt fektetvén e cselekmények alanyi és tárgyi tényálladékanak hiányaira, azok kellekre és feltételeire.

Dr. Kánya János szintén a vádhatóság álláspontjának megdöntését czélolva, kimutatta, hogy az elkövetett cselekmények sem a hatóság, sem a magánosok elleni erőszak büntetésének ismerveit nem hordják magukban s e nézetét a rendelkezésre álló vallomások, bizonyítékok egész sorozatával bizonyította és nagyon sikerülten igazolta is.

Végül Cserő István ügyvéd egész tárgyalagossággal és alaposággal, de egyszerűsággal részletekkel bizonyította védenézei ártatlanságát, kik cselekményeikért, miután azok nem a törvénybe ütközök, büntető jogi felelősségre nem is vonhatók.

Az ítélet a 8-ik napon lett kihirdetve, melynek alapján 14 vádlott felmentetett, a többi kisebb-nagyobb fogházbüntetéssel sújtott, mely-ellen úgy a közzétett, mint a védelem felelősséget jelentett be.

Kiváló elismerés illeti az illető tanácsot, mely az egész tárgyalás folyamán példás lelkiismeretességgel, nagy érdeklődéssel, éber figyelemmel s a bírói szigorral párosult ritka tapintattal két napi szakadatlan nappali és éjjeli hosszas beható tanácskozás után oly ítéletet hozott, melynek úgy a rendelkező, mint megvitató része büntügyi judikaturánk irodalmának remekei között méltán helyet foglal.

Különböz elismeréssel kell kiemelnünk az elnöklő bíró László Géza érdemeit, ki mint e bonyodalmas és sok vonatkozású ügynek referense, azzal honapok, évek óta dolgozott, míg ez anyagot a végtárgyalásra előkészíthette, a hol mint végtárgyalást vezető elnök erőlyes, nyugodt, higgadt és tapintatos fellépése s az ügy alapos és kimerítő ismerete folytán alkalmat adott arra, hogy ez ügy minden oldalról megvilágíttassék s lehetőleg az anyagi igazság és méltányosságnak megfelelőleg nyerjen megoldást.

László Géza ritka szép késztültségű bíró, a kin meglátszik, hogy a büntügyi téren otthon van, mert jelen végtárgyalás rendjén is alapos tudásával párosult éles jogász judiciumát, ember ismeretét, s a tények jelentőségének s egymáshoz viszonyának megítélésében éles látását több ízben bebizonyította.

Ilyen bírói as jegyzői karra a magyar jogász világ csak büszke lehet.

Esküdtszéki tárgyalás.

Kolozsvár, febr. 25.

— Harmadik nap. —

Délelőtt.

Szünet után a tárgyalás megnyitván, dr. Tutsek Sándor védő kezdett beszélni.

Köz- és magánvádló által védenézet a földre letiporva látja; míg az elnököt az érelyek glóriájával öveztek. Egyelőre az esküdteket ebben a hangulatban meghagyja. Ő azonban egyformán tartja az igazságot, akár Szentmarjai, akár Pálfi Mihálytól ordajának is azok. Ismertetve az incriminált czikkeket, felhozta, hogy a 600 ezer frt állami segély mellett a marosvásárhelyi cukorgyár részvényesei nem fizették be a 30%-ot, mely miatt Bokor bíró nem volt hajlandó a bejegyzést keresztül vinni. Törvénytelennek látta a bejegyzést, azért visszavonta az elnöknek. A bejegyzés helyett, hogy a budapesti kereskedelmi törvényszék elé terjesztette volna a darabot, átadta egy más bírónak. Ez elintézte.

Igy épült egy erős alapu építmény helyett egy kártya vár, mely midőn össze fog omlani, külföldi czukorgyárak részvényesei örömeire, akkor a főügyész be fogja ismerni, hogy védenézeknek a második pontban is igaz volt.

Ráter ezután a harmadik incriminált közlemény sérelmes passzusainak bizonyítására. Kimutatja a Sándor Lajos restancziáinál az elnök elnézését.

Vázolja azokat a körülményeket, melyek miatt egy incriminált czikkben felemlített, hogy 31 napig volt két egyén az elnök elnézéséből elzárva.

Rámutat arra, hogy ha az elnök idején átteszi az elsiszkasztóknak jelzett akták feltalálásáról a jegyzéket, a vizsgálati fogság melölhető lett volna.

Elnök ezután a tárgyalást felfüggeszti, a hallgatóság pedig elismeréssel adózott Tutsek Sándor dr.-nak kinek beszéde elmondott része a legszigorubb, tárgyilagossággal volt tartva s minden mondata átgondolt, formás, kidolgozott. Délután fél négy órára tűzte ki az elnök a tárgyalás folytatását.

— Délután. —

A tárgyalást elnök d. u. 3 1/2 órákor megnyitván, felszólította Tutsek Sándor dr. vádlott képviselőjét a vádbeszéd folytatására.

Dr. Tutsek Sándor folytatja a vádbeszédet.

szédét, Bonczolagja „Egy szivtelen törvényeszi elnök” című inkriminált czikk tételét. Elmondja, hogy a humanizmussal meg nem egyező eljárást tanusított, habár a szabályoknak megfelelt is.

Ezután a híres pipa czim alatt felhóztakra tért át, egy kis áttekintést nyújtva a pipák történetéből; hangulatot kelte mutatott rá, hogy a míg a kultur népeknél a pipa megy ki a divából, részint pedig igen rövid a szára, addig Ázsia felé haladva öb lősdőnek a pipák és minden népél hosszabb azoknak a szára.

Végig menve a pontokon a becsületsértés miatt inkriminált tételre tért át. Felemlítette, hogy retorika tekintetében ő nem vetélkedik vádló képviselőjével, kéri védenézek felmentését.

Tutsek Sándor beszéde után Fenyvesy Soma, Ádi Lajos Sztupjár István nyomdászok védője beszélt.

Kijelenti, hogy védenézeik a czikkek tartalmát magukévá nem teszik, azokért felelősséget nem vállalnak.

Ők mint nyomdászok megkapták a pénzt a miért a nyomtatást eszközölték; a czikkek tartalmáról előzetesen nem bírtak, mert ők sem korrekturát nem revíziót nem végeztek.

Elnök d. u. 5 órákor a tárgyalást tíz perczele felfüggeszti.

Szünet után közzétett Kozma főügyész adta elő a viszonvádat.

A nyomdászoknál enyhítő körülménynek tudja be, hogy beismerésben vannak s bánják, hogy a czikkek megjelentek. Végig tárgyalta pontonként az inkriminált czikkben foglaltakat.

Ezután Rád Ödön beszélt ismét. Azt állítja, hogy a Tutsek védő beszéde az igazságot nem részesítette kellő védelemben.

Ezek a közlemények ugymond, merényletet képeznek a sajtó ellen. Ő nem hiszi, hogy a „Közérdeket” sajtó terméknek, szerkesztőjét pedig hirlapírónak nevezzék, hogy a hirlapírók vele összekötésben lennének.

Azt állítja vádlott képviselője, hogy a felmerült pernek a törvényeszi elnöknek vádlott elleni gyűlölete a forrása. Ez tévedés. Szeretet és gyűlölet közel rokonságban vannak. Vádlott tettei iránt azonban egészen más érzellemmel lehet viseltetni.

Dr. Tutsek Sándor védő aktával czáfolja meg a vádlott, ki mutatva a törvényeszi elnök jegyzőkönyvi vallomását azt, hogy gyűlölet a forrása az incriminált közleményre okot szolgáltató cselekményeknek.

Pálfi Mihály nyilatkozik akar a rá vonatkozó felolvasott büntető lajstrom ügyében, elnök azonban nem engedí meg a szólast.

A viszonválaszok befejezte után, elnök összegezi a tárgyalás eredményét és felolvasatja a 8 incriminált közleményre a feltett kérdéseket, a melyek egyenként föllelik azt, 1. hogy foglaltatik e az incriminált közleményekben rágalmazás, igen vagy nem? 2. nemleges válasz esetén foglaltatik-e becsületsértés, igen vagy nem? Szerzője-e Pálfi az incriminált közleményeknek, igen vagy nem? Vétkes-e P. rágalmazás vétségében, igen v. nem? A kérdések a nyomdászokra is kiterjedvén összesen 60 kérdés adatott fel az esküdteknak, kik miután előtűk szabályok és törvények felolvasattak, ítélet hozatalra viszsza vonultak este 8 órákor.

— Három óra múlva éjjel 11 órákor hirdette ki Kolozsvári Sándor dr. az esküdteket főnöke az esküdteket ítéletét.

Ez ítélet a nyomdászokat felmenti.

Pálfi Mihályt a marosvásárhelyi cukorgyár czéggjegyzéséről, valamint az elnök-ről, mint túzólt főparancsnokról írt közleményért szintén felmenti.

Ellenben a többi 6 incriminált közleményben foglaltakért rágalmazás vétségében elmarasztalja.

Közzétett főügyész erre előterjeszti a vádat. Vádlott ellen fogházat, pénzbüntetést kér, az ítéletet indokaiival együtt jogerőre emelkedés után kéri a Közérdeken kívül a m. vásárhelyi, kolozsvári és budapesti lapokban is köze adni.

Tutsek Sándor dr. az esküdteket határozata ellen semmiféle panaszt jelent be s kéri a bíróságot; az ítélet kimérésénél tekintetbe venni, hogy védenéze jóhiszeműleg írta ama czikkeket, s kéri csak abban a lapban megjelenettni az ítéletet, a melyben az incriminált közlemény megjelent.

A törvényszék vissza vonul s 1/2 órai tanácskozás után kihirdeti az ítéletet.

Az ítélet szerint Pálfi a törvényszék 4 havi fogházra 200 frt pénzbüntetésre ítéli.

A fogházban az elítelt a munka alól felmentetik s joga lesz önmagát élelmezni.

Az ítélet indokaiival együtt, vádlott költéségén a „Közérdeket”-ben és marosvásárhelyi székei lapban közzé tétetik. Elmarasztaltatik a 760 frt 74 kr felmerült s ezental felmerülhető költségek megtérítésében. Magán vádló költségeivel azonban elutasítottatik.

Sztupjár és Ádi nyomdászok 110 frtot, Tutsek Sándor dr. 100 frt költséget

kap. Ez összeg felét a kincstár, felét pedig a kir. törvényszéki elnök hordozza.

Az ítélet indokai elmondja, hogy az összes incriminált közleményeket, miután azok egy főzött közzétételre, egy folytatolagos cselekménynek vette a bíróság, mert egy elhatározás, egy akarat vitte azt keresztül. Súlyosító körülménynek vétettek, hogy ügyvéd léte az igazság szolgáltatási köztisztviselő ellenében követte el a cselekményt, melyek bár folytatlagosnak vétettek, de 6 részleges cselekményt képeznek. Vádolt ama tévhit, hogy őt az elnök üldözi, valamint terhes családja enyhítő körülménynek vétették. Ezért alkalmazták a b. t. k. 91 §-át.

Közváltó az ítéletben megnyugodott, védő azonban fellebbezést jelentett be.

Mikor az ítélet utolsó szavai is elhangzottak, a főbíró óra éjfélt ütött.

A nagyszámú közönség egész végig zűfolyásig megtöltötte a hallgatóság számára fenntartott helyiségeket és az ítélet kihirdetése után a sötét, esős, nedves éjszakában eloszlott.

Orbán Ferencz igazgató kitüntetése.

Brassó, febr. 23.

Azon alkalomból, hogy Orbán Ferencz brassói állami felső kereskedelmi és közép ipar, illetve fa- és kőipari szakiskolai igazgatót a tanügy terén szerzett érdemei elismerésül a király a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki, emeltetett iskolák tanárai és jelen tanuló családias ünnepet rendeztek febr. 23-án az iskola nagyertermében, a kitüntetett igazgató tisztelekére.

Az ünnepély tulajdonképpen a megyeházán d. e. 10 órakor vette kezdetét, midőn Maurer Mihály főispán ezen, czélra külön összehívott megyei közigazgatási gyűlésen lelkész, szép beszéd kíséretében az érdemrendet felöltötte. Orbán F. meleg szavakban köszöntö meg a magas kitüntetést.

A közigazgatási gyűlésre az alkalommal a felső kereskedelmi és közép ipariskolai tanárok is hivatalosak voltak.

Ezután az iskolai ünnepély következett, melyet a tanuló ifjúság énekkara a „Hymnus” elénekklésével kezdett meg; erre a tanári kar nevében egy tanár üdvözölte igazgatót, méltatva érdemeit, mire egyik tanuló beszélt tanulóiról nevében. Orbán igazgató emelkedett színpadon tartott beszédében válaszolt és köszöntö meg az orvátot. Az ünnepet az énekkar szövege zárta be.

A kitüntetett pedagógus tagja a megyei közigazgatási bizottságnak és állandó választmányának; elnöke az E. K. E. szakosztályának; igazgatója a „Brassói Magyar Kaszinó”-nak; tiszteletbeli elnöke a „Brassói megyei tanító egyesület”-nek; gondnoksági elnöke a brassói magyar népoktatási intézetek gondnokságának.

Sokoldalú tehetségével, buzgóságával, finom ízlésével, pedagógiai ismereteivel, didaktikai eljárásával 22 éven át, nagy szolgálatokat tett Brassó város magyarságának, ő szervezte és fejlesztette, fennálló állami tanintézeteket, nevezetesen.

A helyvárosi elemi fiú és leányiskolát, a Bolonya-külvárosi vegyesiskolát, a polgári leányiskolát, az iparos tanonciskolát, a felső kereskedelmi és közép faipari iskolát, ugyancsak az ő javaslatára folytán alakította a kormány főreáliskolára 1885 évben az akkori áll. polgári fiúiskolát.

Adjon a gondviselés magyar tanügyének sok olyan buzgó apostolt, mint ő, kin a legmagasabb elismerésre méltó, lelkes munkássága által szerzett érdemet. Legyen áldás életén és munkásságán.

A halál torkában.

N.-Váradról írják:

A késő éjjeli órákban végzetes balesetnek híre vészszok, melyet egyik vasúti alkalmazottak könnyelműsége idézett elő. A könnyelműségnek áldozata Kerekes József zsandáni gazda, ki most a halál tusáját vívja. Az eset részletei a következők:

Kerekes József, Benedek József és Deák Ferencz zsandáni lakosok, kik Cséh-Teleken földet béreltek, tegnap kedden Nagyváradra jöttek, magukkal hoztak két kocsi terményt, melyet el is adtak és este visszaindultak Zsándányba. A két kocsi tizenegy óra után a Bors község közelében levő vasúti áthárhoz érkezett. Az éjszaka boros, sötét volt és így nem vettek észre semmi akadályt az átjárónál, melynek egyik sorompója nyitva volt. Aggodalom nélkül hajtottak a vasúti töltésre, ahol a feljáró oldalán a sorompó nem volt lebecsülve. Az első kocsi már át is haladt a vasúti síneken, a másik pedig követte.

Ekkor vette észre, hogy az átjáró másik oldalán le van bocsátva a sorompó. A szűk helyen lehetetlen volt két kocsi megfordulnia. A második éppen a síneken állott. Ezen Kerekes József és egy asszony tilt.

A közeledő vonatnak rémes dübörgése hangzott fel ekkor. A veszélyben levő embereket halálos ijedség szállta meg. A második kocsin levő asszony gyorsan leugrott, de Kerekes József ijedében meg sem tudott mozdulni. A Nagyváradról Budapest felé induló vonat ekkor már odaérkezett és erős lökessel törte össze darabokká a kocsit. A lovak is oldalt fordultak le a töltésről. Kerekes Józsefet pedig az arczán sebesítette meg sulyosan a vonat. Orrát levágták, arczának bal oldalát teljesen összeroncolták.

A vonat elrobogott. Kerekes József ott fektött iszonyú fájdalomtól nyögve a földön. Veje Benedek József rögtön segítségre sietett.

A szerencsétlen embert, kinek arca valóságos alakatlan összeroncolt hústömeg volt, egyik közeli csárdába szállították, ahol ideiglenesen elhelyezték.

I krajczár.

Tegnap az országgyűlésen Perczel belügyminisztert meginterpellálták a miatt, hogy az élelmes újságkiadók a krajczáros újságok árusítása által közbotrányt okoznak, a meny nyíben az elárúsítók utczáról utczára ordítják a szenzatiókat, vagy az öngyilkosságokat, vagy a közszerecsétlenségeket. Egy szóval a közönséget zavarják, izgatják és demoralizálják.

Erre a belügyminiszter kijelentette, hogy ezental csak a lap címét lesz szabad kiáltani és a tartalmat hadd nézze meg az, a kit érdekel.

Az interpellálónak és a belügyminiszter urnak csakugyan igaza van. És miután újabb időben ez az újságárusítási módzat nálunk is divatban van, felhívjuk az illetékes hatóság figyelmét erre a helytelenségre.

Tolakodó cigányapudék raggettől estig ordítják a közönség fülébe a következő épületes mondasokat:

— Chimay hercegné megszökött a cigánynyal, — tessék megvenni!

— Rablógyilkosság és gyújtogatás, a legfrissebb. Tessék tessék!

— A kutba dobott vőlegény és az elszökött menyasszony. A ki vesz, annak lesz!

— Munkácsi megörlött. Érdekes! Kérem alásan megörlött. (Azt már hogy jobban is van, nem kiabálták.)

idő múlva az ajtaján kopogtatott, azt mondta, hogy néhány perc múlva csengetni fognak az ebédhez, meglepetéssel látta, hogy Dóra készen volt a lemenetelre.

Madame de Berri a szalonban várakozott; a szokottál fényesebben öltözködött, hogy az újonnan érkezett előtt méltóságát és fontosságát nyilvánvalóvá tegye és nagyrúris göggel fogadta, a mi a Dóra véleményében kedvezőtlen elentétet képezett a Helén nyugodt udvariasságával.

— Nem tudja elfelejteni, bár mily keményen próbálja, hogy az atya egy közönséges bányász volt, gondolá Dóra; és borzasztóan fél, hogy másoknak az emlékező tehetége is olyan jó mint az övé.

A Madame, a Dóra megfélemlítésének a feladatait sokkal nehézebbnek találta mint a hogy gondolta Dóra nagyon udvarias volt, és hízogó figyelmét tanúsított Madamenak minden megjegyzése iránt; de a Helén titkos gyönyörűségére nem engedte magát a Da Berri család nagyságának és fényének az elbeszélése által — elkápráztatni és egész ebéd alatt teljes — könnyűséggel halgatta azt.

Szeretni fogom, mondá Helén határozottan magának; van bátorsága és nem hagyja magát Szeretem az ilyen leányokat.

És mondott valami ilyen formát Dórának később, ebéd után, midőn a Madamot egyedül hagyták a kávéja mellett a szalonban, és ő a Helén kedvenc teraszára kimentek. A nap lemenőben volt, a tenger felől a tiszta kék égen a hold ezüstkorongja látszott; a régi ház ablakait körül futó repkény között egy fekete rigó fityült; — máskülönben ünnepélyes csend vette őket körül.

A Helén arca elvesztette azt az aggodó kifejezést, mi a Dóra kíváncsiságát felébresztette; mostan derült volt az és nyugodt és tiszta szemében vidám mosoly volt, a

— Egy intendáns és két újságíró! Csak I krajczár. Tessék megvenni. (Ezt magam is megvettem, mivel csakugyan olcsónak találtam. Nem tudom az intendáns hasonló véleményben volt-e?)

— Tessék az indiai pestis! A legkitűnőbb pestis. (Persze a rosszul betanított cigánygyerekek azt hiszi, hogy a pestis legalább is olyan jó, mint a farsangi fánk.)

— Meggyilkoltak ezer örményt! Kinek kell, vegye meg!

— Török-görög mészárlás és egy darab kréta hadihajóval! Egy krajczár!

A napok szenzatiósabb eseményeit az illető hírlapelárusítási vállalat a fülébe szokta rágni az utca kölyköknek és ezek a legtöbbször természetesen elferdítve kiabálják. Nem lehet tagadni, hogy az újságnak létjogát a napi események közlése ad, de az elárúsítók vagy kiadók gseftel, izléstelen és toladók ügykedése ellen ezennel tiltakozunk. Az újság fontos kötelességeket teljesít a társadalmi és politikai közéletben, de a vele üztett „handle”-fogásokat visszautasítjuk.

Azok, kik az újságból a legtöbb anyagi hasznót hazzák: a kiadók, tesznek meg mindent arra, hogy a hírlapot tekintélyben, de sávalják — üdvös hatásában csökkenték, s hatalmi erejében kisebbítsék. A kiadók kapzságára esztele ki, hogy az újságba mindent „érdekesen” kell megírni, — mindent szenzatióvá kell felfújni. A melyik újságíró nem hajhászja a botrányt, annak bizony a kiadók előtt nemcsak a tekintélye, de a fizetése is csekélyebb, mint az ugynevezett „színezni tudó” újságíróknak.

Ennek az I krajczáros vállalatnak is az újságkiadók az okai. Ők teremtetik meg Budapestben és ők áraztják el a vidéket vele mindent. Mert az újságírók túlnyomó többségét, ez a hírlapok méltóságán alól súlyos elárúsítási módzat meghotránkosztja.

Az újság tekintélyét kötelessége minden hírlapírónak védelmezni, mert ez által saját tekintélyét védi meg. A krajczáros árusítás botrányossága ellen pedig tiltakozunk kell.

(t. p.)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, február 25.

Felhívás előfizetésre.

Márczius 1-jével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Elő lehet fizetni bármely naptól kezdve.

Az előfizetési díjakkal, a kik hátralekban vannak, kegyeskedjenek azt Márczius 1-je előtt kiegyenlíteni.

— „Itthon” estély. Az „Itthon” tegnapi estélyén az eddigiekénél jóval nagyobb közönség volt jelen, annyira, hogy az estély kisebbszéri bálnak is beillt volna. A Központi Szállóba emeleti termében alig lehetett férni s így mondhatjuk, hogy az „Itthon” estélyei egészen népszerűek lettek. A rendezés ez alkalommal érdekes, változatos műsorral kedveskedett a közönségnek. Székely Tibor ur művésziességgel adott elő egy magyar ábrándot fuvalán Fischer Zsigmond ur zongorakísérete mellett. Azután Turchányi Olga asszony, a nemzeti színház bájos prima

mint a kőfalhoz támaszkodott és Dórára nézett, a ki fehér ruhába öltözve és egy sárga rózsával az övében — mellette állott.

— Én érzem, hogy szeretni foglak, mondá, mert van benned, a mit mi Yorkshiriak „kurázsinak” nevezünk! Egy cseppet sem látszol olyan jámbor, gyámoltalan természetűnek, a milyeneknek a regények a társalkodónékat festik!

Dóra nevetett és a fejét rázta.

— Megvallom, hogy magam is attól félttem, hogy csalódnai fog bennem, mondá Dóra szerényen. Félek, hogy már a mai ebéd közben többször megfellebbeztem magamról és véleményemet olyan erős és határozott hangon nyilvánítottam, a mi társalgóndoi állásommal nem talál. Kérem Delamer kisaszony, legyen elnézéssel irántam, kiméletlenül utasítson rendre, míg a helyemet megtanulom, tévé utánna oly édes nevetéssel, a mi a Helén fülébe kellemesen csengett.

Helén. A Dóra nevetését éppen olyan vidám nevetéssel viszonzotta, a mint kezét annak a karjába csuszattatta.

— Azt hiszem, hogy bajosan tudnám azt megtenni: mondá vidáman. Reménylen, hogy nem szeretd nagyon a mulatságokat, Dóra, ugy-e megengeded, hogy egész bizalmasan Dórának hívjalak? Olyan kedves név, és olyan jól talál hozzád, mert lásd, mi itten nagyon csendes életet élünk. Az atyám halála óta alig voltam valahol; én nem tudom, ha vajon az én hibám-e, vagy az övék az itten körül levő emberekkel sehogy sem tudok kijönni.

— Mert lásd, ők „uraságok”; és ámbár az atyámat és engemet eltértek és meglátogattak bennünket, midőn ide jöttünk, de azért tudom, hogy lenéznek bennünket és engemet egy kissé bosszant, — mondá Helén egész őszinteséggel.

donnája előadta a „Regiment kuplét”, majd magyar népdalokat énekelt elevenen, tűzzel, s zajos tapsokara ragadta a nagyszámú hallgatóságot. Sípós Gábor ur ezután Radetól egy adagiot adott elő és Hubaynak „Harmadik csárda jelenet” című szerzeményét mutatta be, precíz, művészi előadásban. Az estély egyik legérdekesebb pontját Janovics Jenő ur felolvasása képezte; ki a ma jubiláló Szentgyörgyi Istvánnak művészetét méltatta igen érdekesen. A táncz 11 óra felé vette kezdetét s vígan folyt éjjeli utáni két óráig.

— Esküdtzéki tárgyalás. Az éjjel beveződött esküdtzéki tárgyalás vezetése igen korrekt, szabatos, a pedánsázig rendszeres volt. A rendszeres vezetés a tárgyalást vezető Mikó törvényszéki bíró tapintatát, áttekintő képességét és nagy gyakorlottságát dicséri. A védők is annyi készséggel, higgadsággal szóltak, — hogy nagyobb szabású pernek ily rendszeres lefolyását régóta nem láttuk. A tárgyalás után Tutsek Sándor drnak kitűnő védőbeszédeért mindenki gratulált.

— Kolozsvári emigráns Braziliában. A napokban ilyen cím alatt megjelent hírt, mely még a következőkkel egészítjük ki: Popini János nem önmaga kezdte meg a kolozsváriakkal a levelezést, hanem özv. Benedek Áronné, a boldog emléktű Popini Nándornak leánya kutatta föl őt s hívta rokonai körébe. Számos levélváltás után elhatározta P. János, hogy kávéarátás után ültetvényét eladja és körülbelül július hóban visszaköltözik hazájába, hogy magyar földön és szerető rokonai körében töltsen el élt hátralevő napjait. Különben P. Jánosnak neje és leánya is élnek, kiket ismét Benedek Áronné kutatótól s kiket szintén értesített, hogy férje, illetőleg atyja él, s kik a hirt — mint egy ép ma érkezett levél mutatja — nagy meglepetéssel fogadták, mert azt hitték, hogy már P. János régen elpusztult Amerika rengetegekben. Annál meglepőbb volt tehát a rokonokra nézve, midőn kapták leveleit és fényképét, mely őt tanyája előtt kávé ültetvénye közepette ábrázolja. Az a csodálatos, hogy dacára annyi ideit távollétének, magyarul egész helyesen ír, sőt írása is teljesen meggyezik öccse boldogult emléktű Popini Nándorhoz 40 év előtt intézett leveleivel.

— Új tanár a kolozsvári egyetemen. Tegnap közzétűk a királyi kezziratot, melylyel dr. Istvánffy Gyula budapesti nemzeti muzeumi őr, a felség a kolozsvári tud. egyetemen a növénytan rendes tanárának nevezte ki. Dr. Istvánffy Gyulában sokat nyert az egyetem. Fiatalkora dacára egyike a legismertebb nevű magyar szaktudósoknak, a ki a szakirodalomban már is több ázsmot tevő munkával alapította meg híre a tudományos világban. Az új tanár a kolozsvári egyetemen nyerte felsőbb kiképeztetését s tanulmányai befejeztével külföldi egyetemek re ment, s hosszabb időt töltött felsőbb tanulmányai öreghitése czéljából.

Néhány év előtt még a s s i s t e n s e volt a néhai dr. Kanitz Ágostonnak, a kinek most a növénytan tanszékén közvetlen utódja lett. Legutóbb a budapesti nemzeti muzeumnál a növényvár őr volt, s a jelen tanév elején az állásából küldte ki a közoktatási kormány a kolozsvári egyetemre a növénytan tanszék teendőinek ellátására, míg

— Ne gondolj vele, — mondá Dóra meglepetéssel. Nincsenek más szomazédjaid?

— Itt van a pap és a felesége, — ezek elég kellemesek; de életünknek a legnagyobb részét ebben a kis faluban töltötték és ezen túl nem érdekli őket semmi. A pap egy kis pápának képzeli magát! Helén nevetett. És a felesége egy valóságos tipikus falusi papné! Ott leant a völgyben, abban a fehér házban a couzinjainak laknak Látod ott? — éppen ott azon fak mögött. Ők a legközelebbi szomazédjaink.

Volt valami a Helén hangjának a modulációjában mi Dórára készített, hogy felnézzen rá. Mosolygott,

— És te nem szereted őket? Jobb szeretnéd, ha nem volnának ilyen közel, — ugy-e? — mondá.

Helén megrettent.

— Hogy találd ki a gondolatomat? Én soha sem mondtam azt senkinek! Miből gondoltad? — kérde élénken.

Dóra nevetett és a fejét rázta.

— Én gyakorlott vagyok a gondolat olvasásban. Doktor Raymond mindig „Dorka a kis boszorkányok” nevezett, mert az emberek gondolatát ki tudom találni! Miért nem szereted a couzinjaidat? Férfiak vagy nők? Ha az utóbbiak, — megvetőleg — akkor értem.

— Vegyesek — egy férfi és a két nővére — Lotti és Eszter és Ralf; és a három között Ralf az, a ki a legkevésbé szeretek, — válaszolá Helén; pedig nincs okom ellen-szenvet érezni iránta. Atyám nagyon bízott benne — tévé utánna.

— Mi ő?

— Porcellán gyáros. Nagyon ügyes rajzoló, és azt hiszem, hogy mint vegyész szintén kitűnő, — válaszolá Helén. — A mostani üzletvezetőnk már évek óta van nálunk, de öreg kezd lenni, és tudta, hogy atyámnak az volt a szándéka, hogy Ralf foglaltatja a

most félelvi ideiglenes állapot után a királyi rendes tanárnak nevezte ki. Az ifjú tudónak már tegnap igen sokan gratuláltak kinevezetése alkalmából.

— Külföldön kitüntetett kolozsvári kiállítók. A napokban említettük, hogy a Dunky fivéreket a francia művészi kiállításon a legmagasabb díjakkal tüntették ki. Most ugyancsak kitüntetésben részesültek a fivérek az angol ipar kiállítás művészeti osztálya részéről is az elért haladásért és a fényképek művészi kiviteléért. A kiállítás juryje itt is nagy díjjal, arany éremmel, oklevéllel tüntette ki Dunky. A kitüntetett díjakat Kolozsvár város polgármesteri hivatalához küldötték kézbesítés végett. A polgármester a városi tanács, a kereskedelmi- és iparkamara testületének jelenlétében adta át a kitüntetett tárgyakat — Ugyancsak ez alkalommal adták át Fischer porcellán gyárosnak is a francia kiállítás által megszavazott s leküldött díjakat. A polgármester örömet s a város közönsége nevében elismerését fejezte ki a két derék czég tulajdonosai előtt azért a dicsőségért, melyet tanulás, munka és törekvés árán, a külföld előtt Kolozsvár városának szereztek.

— A kolozsvári polgári dalegylet szombaton tartja meg a Redoubtam műkedvelői előadással egybekötött dalestélyét. — Ez estély programja igen érdekesen van egybeállítva s a kik megjelennek, bizonyára igen kellemes szórakozásnak lesznek részesevé.

— Kötő estély. A „kolozsvári hölgyek házbér segélyező fillér egylete” és a kereskedelmi akadémiá benlakó ifjúsága 1897 márc. hó 1-én az akadémia disztermében az egyetel javára hangverseny és tánczal egybekötött kötő-estélyt rendez.

— Korcsolya bál. A kolozsvári korcsolyázók egylete 1897. Márczius 8-án a redoute termeiben házias jellegű táncestetélyt rendez. Rendező bizottság: Dr. Farkas Géza, Gothárd Kálmán, Horváth Károly, Óvári Elemér, dr. Szabó Dénes, dr. Szász Zsombor, ifj. Szigethy Miklós, br. Wesselenyi Ferencz, Zeyk Géza.

— A színházi zenekar helyét, dívatba jött a színháznál mostanság kiadni, s ez által a felvonás közöket a közönségre nézve a legunalmasabbá tenni. Ugy tudom, hogy a színházi zene az előadás, illetőleg a színházi szórakozás alkotó részét képezi és csupán azért, mert néhány ember nem kap ülőhelyet, még sem járja, hogy a közönséget mindögyre megfosszák a színházi közönségtől. Ezt ugyan rendkívüli körülmények között meglehet tenni, de már az tán még is sok, hogy néhány kiszorult ember kedvéért mindannyiszor a zenekart telepítik ki. Az intendáns ur dramaturgi teendői közben, erre is figyelhetne (Beküldetett.)

— Máthé Ferencz, unitárius főiskolai tanuló elhunytáról — melyről tegnap már írtunk — ma a következő gyászjelentést tettük:

„Csak repülő álomkép s családás
A halandó ember élete.”

Repülő álomkép s családás vala a kolozsvári unitárius főiskola egyik jeles szép reményű ifja: Kénosi Máthé Ferencz VII. gymn. oszt. tanulóinak is életszaka, melyet viruló tavaszán, nemeres törő lángolásokban s a legszebb reményekre jogosítva, alig 20 évre terjedve, hosszas szenvedés után folyó hó 24-én a halál fagyos lehellede édes övéi s pályatársai mély bánatára — kioltott, mit pályatársai mély fájdalommal jelentenek. Kolozsvár 1897 febr. 24.

— Batusy bál. Kellemes farsangi mulatság volt Pap Sándor kolozsvári építő mester

helyét. Dóra édes, éppen most mi egy kis hajban vagyunk, Elmondom neked az egész dolgot ha nem unod meghallgatni.

Helén szomorúan nézett Dórára. Egészen új volt előtte, hogy a bajáról és az üzleti dolgokkal járó aggodalmakról egy rokon szenvedő hallgató előtt beszéljen, a Madame soha sem méltóztatott őtet meghallgatni, gyűlölte hallani, midőn az üzletet említették, és mindig kiment a szobából, ha az üzletvezető, vagy az ügyes üzleti ügyekben meglátogatták Helént.

Dóra gyorsan pillantott fel.

— Természetes, hogy nem unom! — mondá szívélyesen. Reménylen — habozott, és egy kissé elpirult. Éppen az előbb azt mondtad, hogy azt gondold, hogy engem szeretni fogsz, és hogy mi jó barátok leszünk, — folytatá, egy kissé közelebb menve Helénhez, s kezét könnyedén annak az alacsony kőfalon nyugró összetett kezeire tette. Az a jog, hogy meghaligasson és rokonszenvezzen, a legbecsebb előjog, amit egy igaz barát nyerhet. És én jobban fogok örülni, mint azt ki tudom fejezni, ha ezt a jogot megadod nekem.

Egy pillanattig a két pár szem merőben nézett egymásra.

— Köszönöm — mondá Helén egyszerűen, és a Dóra arczát a két keze között véve megcsókolta. Ez a barátságának pecsétje — mondá.

III.

Dóra mélyen meg volt hatva. Ő meglepő és ragaszkodó természetű volt, jól esett neki a gyöngődség, és a szeretetnek minden külső jele drága volt előtte, és Helének ez a csókja majdnem fájdalmas élvezettel dobogtatta a szívét.

(Folytatása következik.)

AZ „ELLENZÉK” TARCZÁJA.

1897 február 25.

Megtalálta.

— Angol regény. —

A „GILLIAN” szerzőjétől.

Fordította: Amica.

II.

(Folytatás.)

(5)

— Nem; mi elég gyorsan jöttünk! — Helén nevetett. Cecil néit kirázta volna a hideg! De fogadom, hogy ebéd előtt egy kis pihenésre van szükségem, tehát a szobájába vezetem és teát készítek, és ha át akar öltözni, Mari kipakolja a bőröndjét mihelyt az megérkezik.

Ez kellemes kezdete volt az új életének, gondolá Dóra, a mint az ablak mellett egy karos székben ülve a teáját szűcsölgötte, és nézte Mari-t a mint az a bőröndjét kipakolta és ruháit a szekrényekbe rakta.

Az ablakból, mely a terrasz uton keresztül keletre nézett, a kék tengert láthatta, melyen a napfény csillogott, a Helén borz kutyái kergették egymást a pázsiton, és egy komoly vizslát, mely közeledésüket nyugodt meglepetéssel fogadta, hiába csalogatták, hogy játéukban részt vegyen.

Helén nemakára kijött a házból, egy alacsony falhoz ment, gömbölyű karjait rá támasztotta, és mélyen elgondolkozva nézett a tenger felé. Fehér homlokán a tűnődés nyomai látszóttak, gondolá Dóra mint ha valami nyugtalanító gondolatok bántanak. Dóra észrevette, hogy Helén az ebédhez már megviltoztatta a ruháját, és sietett a példáját követni, úgy hogy midőn Helén kevés

Sz. 279—1897.

k. b.

169. (2—2)

Pályázat erdőőri állomásra.

Szolnok-Dobokavármegyében rendszeresített két kerületi erdőőri állás megüresedvén, azok betöltése végett pályázat hirdettetik.

Ezen állásokkal egyenként 250 frt évi fizetés, 40 frt lakpénz és 60 frt lótartható állomány van egybekötve.

Pályázni óhajtok felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t. czikk 37-ik §-sa értelmében felszerelt folyamodványait f. évi márczius hó végéig a vármegye közigazgatási erdőrendészeti bizottságához nyújtsák be.

Erdőőri szakiskolát végzetek előnyben részesülnek.

Deésen, 1897. évi február hó 10-én.

Báró Bornemisza Károly,
főispán.

„NEW-YORKI GERMÁNIA”**ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.**

(Alapítva 1860-ban.)

Európai vezérigazgatóság: Berlinben Leipzigerplatz 12.

Magyarországi vezérképviselet

Budapest, VIII., József-körút 7. szám.

Erdélyrészi fiók:

Kolozsvár, Belközép-utca 2. szám. (Telefon: 214. szám.)

Megtámadhatlan kötvények. — Háború biztosítás díjfelelőse nélkül. — Legelősebb díjtételek.

Osztalék részesülés 2 évi fennállás után.

Ezenkint csökkenő díjak.

Eredeti végleges kötvények 6 nap alatt kézbesítetnek.

Érvényben levő biztosítás 1895. év végén 355 millió korona. Biztosítási tartalék alap 1895. év végén 108 millió korona.

Referenciákat ad: a „Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.” 105. (6—6)

„Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület”

kártya

a létenyésztes emelésére alakult részv. társasággal,

f. évi április hó 4., 5., 6-án; ugyancsak május hó 3., 4., 5-én

Budapest a „Tattersall”-ban

(első keresési-út 17—19, a keleti pályaudvar leszálló oldalával szemben)

luxus lóvásárokat rendez.

Tenyésztojtól bejelentések márczius hó 15., illetve a májusi vásárra április hó 15-ig a „Tattersall” titkárságához intézendők, honnét kívánatra bejelentési lapok a hátlapjaikon foglalt vásárszabályzatokkal egyetemben a bejelenteni óhajtoknak készséggel megküldetnek.

A vásár katalógusai a terminusokat megelőzőleg 8 nappal kaphatók lesznek.

171. (1—1)

A rendező bizottság.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, Alkotmány-utca 31. sz.

A szövetkezet célja:

termények és gyarmányok értékesítése és beszerzése; a szükséges forgó tőkének hitel útján való megszerzése; tűz- és jégkár elleni biztosítások közvetítése; hizott marha és sertés bizományi értékesítése; ingatlan birtokok vételének, eladásának vagy bérletének közvetítése; végül a cs. és kir. hadseregnek és m. kir. honvédségnek a szükséges gazdasági termékekkel közvetlenül a termelőktől való ellátása.

A nyújtható hitel az alapszabály 9. §-sa értelmében háromféle: 1. Személyes hitel. 2. Lekötött terményekre nyújtható hitel. 3. Fogyasztási áruhitel.

Berendezés: a) vetőmag-osztály; b) áruosztály; c) bizományi osztály; d) gazdasági géposztály; e) hizott marha és sertés bizományi osztály; f) biztosítási osztály.

Alapszabályt és kéthetenként megjelenő üzleti értesítőnkét kívánatra minden földbirtokosnak vagy bérlőnek megküldjük.

Szives csatlakozásra a t. cz. gazdaközönseget felhívjuk.

182. (4—50)

Jutányos áron eladó

egy a m. kir. államvasutak gépgyárából csak két év előtt vásárolt,

majdnem új állapotban levő

8 lóerejű

cséplő-garnitura.

Van hozzá egy kazalozó-gép, egy Hoffer és Schrantz-féle lóheréjítő-gép és egy géphez szükséges szerszám és eszköz.

Ertekezhetni: Rossmann János bérlőnél Moos községében, hol a gép is megtekinthető 172. (1—8)

Magyarország sok százra menő ásványvizei között a „Giesshübl viznek egyetlen hasonlómása.”

BODOKI MATILD-FORRÁS

rendkívül szénsavdús és páratlanul tiszta égvényes savanyúvíz.

Elsőrangú üdítő és asztali ital,

a melynél tisztább, egészségesebb és kellemesebbet képzelni sem lehet. Borral, cognakkal, gyümölcs-szirupokkal vagy tisztán magára használva a „Matild” viz igazán páratlan.

Gyógyító célokra használva: különösen emésztési és vizeleti nehézségekben, gyomor, vese, hólyag és aranyeres bántalmakban, valamint a légzőszervek hurutos bántalmaiban szenvedőknek a pompás víz használata megbecsülhetlen!

Mindig friss töltésben kapható:

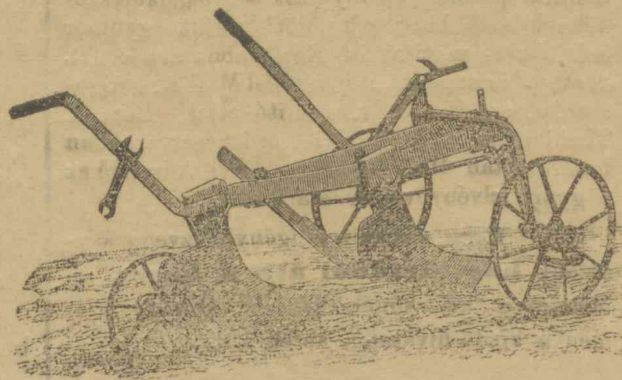
Kolozsvárt:	Segesváry és társai,	
Nagy-Szeben:	id. J. B. Misselbacher	uraknál.
Gyulafehérvár:		
Segesvárt:	Balog Gyula,	
Déván:	Németh János	
Szászvároson:		

az ásványvíz kereskedésekben és minden jelesebb vendéglőben.

Tisztelettel **GYÖRGY JÓZSEF**, a forrás kezelője.
(Háromszékmegye) **BODOK**. (Háromszékmegye)
548. (59—x)

SIMONFFI ISTVÁN

20 ÉV ÓTA FENNÁLLÓ MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRA, VAS ÉS FÉMONTÓDÉJE
Kolozsvárt, Kultorda-utca 48. sz. (Telefon 85. sz.)

Megnagyobbított vasöntődjében elvállal mindenemű vas- és fémtárgyak leöntését a lehető jutányos árak mellett.

Elfogad megrendeléseket vízikerekek, gőzgépek, gőz szivattyúk, malata zuzók, malom szerkezetek, közli rudak, csapággyak, fogaskerekek, szíjkonigok elkészítésére. — Készletet tart saját gyártmányai-ból: egyes, kettős és három borzódás ekéből, új szerkezetű váltó vagy hegyi ekek és boronák-ból; új szerkezetű könnyű hajtású kézi cséplőgépek, tisztító rosták és lójárgányokból. — Továbbá kukorica morzsoló, szőlő zuzó, borsajtók-ból és több más gépekből, melyeket a n. é. gazdaközönség b. figyelmébe ajánl.

ÁRJEGYZÉKEK KIVÁNATRA KÜLDETNEK. 130. (3—10)

A kolozs-monostori gazdasági intézet magvizsgáló állomása által arankamentesnek, leolmozott, csakis erdélyi hidegebb vidék termése és legnagyobb csiraképeséggel kipróbált

LÓHERMAGVAIMAT

következőleg jegyzem 100 kilogrammonként:

Középszemű		tiszta arankamentes	48 frt — kr.
Nagyszemű			52 frt — kr.
Legnagyobb szemű viola			55 frt — kr.
Fehér heremag belföldi			80 frt — kr.
Luczernamag belföldi			48—60 frt.
Törökbaltaezim legfinomabb			12—16 frt.
Sörárpa		5 frttől 7 frt 50 kr.	
Zab (Canadai)		5 frt 50 kr.	
Borsó		10 frt — kr.	
Bükköny		5 frt 50 kr.	

120. (6—x)

Schwartz Adolf,

(iroda: Beltordautca.)

Van szerencsém a nagyérd. közönseggel tudomására hozni, miszerint mindenféle épület-tetőnél

palafedést

a legjutányosabb árért elvállalok.

Ugy anyagomért mint munkámért felelősséget vállalok.

Mustra pala-zsindelyt Bodnár és Rainer kocsi-készítő uraknál Kolozsvárt kultorda-utca bármikor meg lehet tekinteni.

Költségszámítást bárhová is bérmentve legpontosabban teljesítek.

Tisztelettel:

Bodnár János,

palakó és cseréptető fedő Egerben
(Hevesmegye.)

162. (2—4)

TRISKA J. KOLOZSVÁRT,

ajánlja sétater-utca 12. sz. alatt levő

ZONGORA, HARMONIUM

ÉS

CZIMBALOM

NAGY RAKTÁRÁT

a helybeli és vidéki közönseget be-cses figyelmébe, hol a leghíresebb gyárakból vannak zongorák rak-táron, a melyek 350 frttől 1200 frtig terjedő árakban — 6 évi jót-állással — részletfizetésre is kaphatók.

Vannak raktáron iskolai és templomi célra harmoniumok, valamint Schunda-féle czimbalmok 80 frttől 300 frtig, szintén igen nagy választékban és gyári áron kaphatók.

Mindenemű zongora és harmonium javítás elvállaltatik s a zongora-hangolásokot a cég alkalmazottja: ZIERHUT JÓZSEF, a bpesti Zene-Conservatorium volt hangolója, a legpontosabban eszközli.

50. (6—25)

Szives pártfogást kér **TRISKA J.****MOLL-SALICIL-POZ**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakasabb gyomor-és altestbántalmak, gyomorgörös és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vértelülés, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepcsésteit eredeti doboznak 1 frt o. é.

Hamisítások törvényileg fenyítettetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyet tünteti fel és „A. Moll” fel-íratu ónozáttal van zárva.

A Moll féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító be-dörzsölési szer közkönyv, esz és a meghülés egyéb következményeinél leg-ismertestb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára 90 kr.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrésze: fűzőlysavas szikso.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely koru gyermekek, mint felnőttek számára; mert e szájvíz a fogak további épségét biztosítja s egyszersmind óvszer fogfájás ellen. — Egy Moll A. védjegyével ellátott üveg ára 60 kr.

Fő szék küldés:

MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítetnek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Kolozsvárt: Wolff J. gyógyszer. — Deésen: Nik Ferencz. — M.-Vásárhely: Bucher Károlynál. — N.-Enyeden: Kovács József gyógyszer. — S.-A.-Ujhelyen: Malartsik G. 116. (3—52)